

Juryrapport DOM 2.0

Oktober 2018

Aanleiding

Na een positieve evaluatie van het experiment duurzame beschermde dorpsgezichten Dongeradeel, het DOM-project, wordt deze uitgerold over de 6 ANNO-gemeenten.

Wat is een DOM?

Een DOM is een dorpsontwikkelingsmaatschappij, een groep enthousiaste en ondernemende bewoners van een dorp die in afstemming met dorpsbelangen met een visie op het eigen dorp meedenkt en werkt aan de ontwikkeling van het eigen dorp. Het succes in de werkwijze ligt in het feit dat de DOM's op gelijkwaardige wijze overleggen en besluiten over het dorp met gemeentelijke en provinciale overheid.

Welke dorpen?

Waar bij de eerste DOM het behoud van beschermde dorpsgezichten het voornaamste uitgangspunt was, is er in DOM 2.0 voor bredere selectiecriteria gekozen. Op basis van (1) urgentie op het gebied van particuliere woningvoorraad volgens de woningmarktanalyse van KAW, (2) aanwezigheid van een beschermd dorpsgezicht en (3) aanwezigheid van sociaal economische noodzaak is per gemeente een voorselectie van dorpen gemaakt.

Ferwerderadiel	Dongeradeel	Dantumadiel	Tytsjerksteradiel	Achtkarspelen	Kollumerland c.a.
1. Burdaard	1. (Holwerd) ²	1. Rinsumageast	1. Aldstjerk	1. Twijzel	1. Burum
2. Blije	2. Brantgum	2. Broeksterwald	2. Oentsjerk	2. Augustinusga	2. Westergeest
3. Ferwert	3. Hantum	3. Driezum/Wâlterswâld	3. Gytsjerk	3. Surhuizum	3. Triemen
4. Hallum	4. Ternaard		4. Mûnein	4. Gerkesklooster	4. Kollumerzwaag
5. Marrum	5. Niawier		5. Jistrum		5. Oudwoude
6. Hogebeintum	6. Oosternijkerk				6. Kollum
7. De Flieterpen ¹	7. (Metslawier) ²				7. Veenklooster
8. Wânswert	8. Lioessens				8. Warfstermolen
	9. Morra				
	10. Anjum				
	11. (Ee) ²				
	12. Engwierum				
	13. (Moddergat) ²				
8	9	3	5	4	8
					37

¹ Ginnum, Janum, Reitsum, Lichtaard

² dorpen uit DOM 1.0

De blauwe dorpen hebben een beschermd dorpsgezicht

Om elke gemeente voldoende eigen ruimte te geven is de manier van selecteren voor elke gemeente vrijgelaten. De gemeenten Dantumadiel en Tytsjerksteradiel hebben ervoor gekozen om één of meerdere dorpen uit de voorselectie aan te wijzen als dorp dat een DOM

kan opzetten. De gemeenten Achtkarspelen, Dongeradeel, Ferwerderadiel en Kollumerland c.a. hebben gekozen voor een brede uitnodiging van dorpen. Om deze reden is ervoor gekozen om een onafhankelijke jury in te stellen die de plannen beoordeelt en op basis daarvan een keuze adviseert.

Voor alle dorpen in de gemeenten gold dat ze zowel een plan moesten indienen als een pitch moesten verzorgen. Ook de al aangewezen dorpen hebben zich gepresenteerd aan de jury en zullen een rapport van hun plannen en presentaties ontvangen.

Plan en pitch

In een tweetal bijeenkomsten zijn de uitgenodigde dorpen geïnformeerd over het project en zijn ze gevraagd een plan in te dienen voor deelname aan DOM 2.0 op basis waarvan de selectie plaats zal vinden. Een deel van de uitgenodigde dorpen heeft aangegeven op dit moment niet mee te willen of kunnen doen of heeft in het geheel niet gereageerd. De overige dorpen hebben de uitnodiging geaccepteerd en een plan voor deelname aan DOM 2.0 aangeleverd. Een deel van de dorpen heeft hiervoor gebruik gemaakt van begeleiding die door Partoer en de gemeenten (dorpencoördinatoren) zijn gegeven. De plannen zijn vervolgens via een pitch aan een driekoppige jury voorgelegd. Deze onafhankelijke jury van buiten de regio heeft de plannen en pitches naast elkaar gelegd en op uniforme en objectieve wijze beoordeeld. Dit heeft voor de gemeenten Achtkarspelen, Dongeradeel, Ferwerderadiel en Kollumerland c.a. een keuze opgeleverd welke dorpen een DOM 2.0 krijgen. Daarnaast levert de jurybeoordeling een totaalranking op van alle 20 aanmeldingen. In de ranking wordt duidelijk welke dorpen wellicht nog meer ondersteuning nodig hebben. Er zijn dorpen die afvallen terwijl ze hoger scoren dan dorpen die wel doorgaan in gemeenten waar dorpen vooraf zijn aangewezen.

Beoordeling en uitslag totaal in de regio Noordoost Fryslân.

De aanvragen zijn beoordeeld op vijf criteria:

1. Bijdrage aan de mienskip
2. Bijdrage aan de samenwerking in de regio
3. Bijdrage aan de fysieke omgeving
4. Bijdrage aan toekomstbestendige oplossingen
5. Haalbaarheid

Per criterium kon door de jury maximaal tien punten worden gegeven. Voor de presentatie kon nog eens maximaal vijf punten worden gegeven.

De ranking van de dorpen op basis van beoordelingen van de ingediende plannen en gegeven pitches is als volgt (in rood de afvallers):

Ranking	Dorp	Gemiddeld punten totaal
1	Oosternijkerk	43,3
2	Ferwert-Hegebeintum	41,0
3	Morra-Lioessens	39,7
4	Hantum-Hantumeruitburen	36,0
5	Kollum WAT regio (Westergeast, Aldwâld en de Trieme)	34,0 34,0
6	Niawier-Wetsens	33,3
7	Burdaard-Jislum	33,0
8	Engwierum Broeksterwâld Warfstermolen	32,7 32,7 32,7
9	Gerkesklooster-Stroobos	31,3
10	Ternaard	31,0
11	Jistrum	30,7
12	Augustinusga	29,3
13	Driezum- Wâlterswâld	29,0
14	Blije	28,3
15	Burum	28,0
16	Surhuizum	26,0
17	Rinsumageest-Sibrandahûs	21,7

Jurybeoordeling en uitslag per gemeente

Dantumadiel

Aantal geselecteerde dorpen:	3
Aantal ingediende aanvragen:	3
Aantal beschikbare DOM's:	3

Ranking	Dorp	Gemiddeld punten totaal
1	Broeksterwâld	32,7
2	Driezum-Waterswâld	29
3	Rinsumageast-Sibrandahûs	21,7

Broeksterwâld

Broeksterwâld is een vrij groot en actief dorp. Het dorp wil graag ondersteuning bij het ontwikkelen van een breed gedragen dorpsvisie, die moet leiden tot realistische plannen. Daarbij is ondersteuning bij de contacten met gemeente en andere instellingen ook gewenst (hoewel men zegt dat de ervaringen met de gemeente tot op heden positief zijn). Er is goed nagedacht over de DOM organisatie en de besteding van het meekomende geld. Verkeersveiligheid (met name rond - en van en naar - school), dorpsplein De Brink (actie in 2019), verbeteren van het aanzicht van het dorp, het groen en de verlichting, zijn speerpunten. Het nabijgelegen Bûtefjild wil het dorp toeristisch beter benutten. In de totale regionale ranking is Broeksterwâld geëindigd op een gedeelde 8e plaats (samen met Engwierum en Warfstermolen).

Driezum-Wâlterswâld

Mooi om de samenwerking tussen de 2 dorpen te zien. Goed verhaal, goede presentatie. Veel projecten, misschien te veel. Wel van groot naar kleinere. Veel draagvlak onder inwoners in de dorpen. Projecten stuk voor stuk wel haalbaar, eerst keuze/prioriteit maken. Beide dorpen hebben een eigen vereniging van dorpsbelangen. De bestaande dorpsvisies moeten worden geactualiseerd. Vrijwilligers zijn moeilijk te vinden. Dit geldt niet alleen voor dorps huis de Nije warf maar voor meerdere verenigingen. Met name bestuurlijke functies zijn moeilijk in te vullen. Hier kunnen ze wel een steuntje in de rug bij gebruiken. Hebben ze voldoende kartrekkers voor de DOM? Besef je goed dat voor de DOM organisatie extra (bestuurlijke) vrijwilligers nodig zijn. Kijk goed naar de positie van de dorpsbelangen ten opzichte van de DOM. In de totale regionale ranking is Driezum-Wâlterswâld geëindigd op de 13e plaats.

Rinsumageast-Sibrandahûs

Van de vier speerpunten (uitbreiden van het dorp met 15 huizen, opknappen van het Geastmerbosk, verbeteren van de verkeersveiligheid en het herstellen van de vaarroute naar Dokkum) lijkt het opknappen van het bos nog het meest realistisch. Staatsbosbeheer heeft echter hierin een belangrijke taak – overleg is gaande. De andere punten hebben ze zelf niet of nauwelijks in de hand.

De toon in de presentatie was vrij negatief, met name als het gaat om overleg met externe partners. De jury vraagt zich af of dit dorp klaar is voor DOM, waarin gelijkwaardige samenwerking met overheid en instanties een belangrijk uitgangspunt is. In de aanvraag geeft het dorp aan dat er wel wat scepsis heerst in het dorp ten aanzien van de uitvoering van het DOM project. Ze hebben het gevoel dat er niet naar hen wordt geluisterd. Probeer uit de negatieve spiraal te komen en tot co-creatie te komen (nieuwe mensen zoeken voor overleg met instanties?). Organiseer een werkbezoek naar Oldeberkoop (prachtig opgeknapt bos). In de totale ranking is Rinsumageast-Sibrandahûs geëindigd op de 17e en laatste plaats.

Tytsjerksteradiel

Aantal geselecteerde dorpen: 1
Aantal ingediende aanvragen: 1
Aantal beschikbare DOM's: 1

Ranking	Dorp	Gemiddeld punten totaal
1	Jistrum	30,7

Jistrum

Het dorp kende een grote verdeeldheid. Nu staan alle neuzen dezelfde kant op. Het dorp wil een MFC. Er is er nog geen plan voor de bestaande panden die dan hun functie verliezen. Ook is het belangrijk dat er meer wordt samengewerkt tussen de verschillende verenigingen. Het MFC kan daarin een bevorderende rol spelen. De stand van zaken is dat alle betrokken partijen bereid zijn mee te werken en mee te investeren in een MFC, ook de gemeente. Wat betreft de DOM organisatie wil het dorp de beleidsgroep (bestuursfunctie / DOM) loskoppelen van werkgroepen die uitvoeringstaken hebben. Denk niet gelijk aan nieuwbouw aan de rand van het dorp, maar kijk ook naar de bestaande panden, locaties en mogelijkheden. In de totale ranking is Jistrum geëindigd op de 11e plaats.

Achtkarspelen

Aantal geselecteerde dorpen: 4
Aantal ingediende aanvragen: 3
Aantal beschikbare DOM's: 1

Ranking	Dorp	Gemiddeld punten totaal
1	Gerkesklooster-Stroobos	32,3
2	Augustinusga	29,3
3	Surhuizum	26

Gerkesklooster-Stroobos

In deze dorpen speelt het woningaanbod een grote rol, vooral m.b.t de vergrijzing. Het dorp heeft in dat kader een duidelijke visie: Aangepaste huisvesting voor ouderen in combinatie met woningen geschikt voor jongeren. Beide generaties kunnen elkaar ook ondersteunen. Daartoe is het nodig dat het leegstaande schoolgebouw wordt aangekocht (oprichten van een coöperatie) en geschikt gemaakt wordt voor het zogenoemde “Generatiehuis”. Daarnaast eist men de sloop van verpauperde panden, kwaliteitsverbetering van gedateerde huurwoningen en nieuwbouw. Deze laatste zaken hebben ze niet in eigen hand. Begin vast met activiteiten voor oud en jong. Wacht daar niet mee tot het generatiehuis gerealiseerd is. In de totale ranking is Gerkesklooster-Stroobos geëindigd op de 9e plaats.

Augustinusga

De inhoud van hun plannen is niet spectaculair te noemen: een deelauto, een pluktuin, samen ledverlichting inkopen, een wandelroute rond het dorp. Het DB wil de mienskip in beweging krijgen en natuurlijk kijken of een eigen dorps huis haalbaar en exploitabel is (komt elk jaar terug op de jaarvergadering). Uit hun dorpsvisie (2017) blijkt dat ook duurzaamheid de dorpsbewoners na aan het hart ligt. Probeer het begrip duurzaamheid te concretiseren voor het dorp. Voor toeristen en bewoners zou men wel een pontje over het prinses Margrietkanaal willen..., maar anderhalve km verderop ligt een brug die via fietspaden goed begaanbaar is. Het PM kanaal is een drukke vaarweg. Het zal moeilijk te realiseren zijn, nog afgezien van de hoeveelheid vrijwilligers die nodig is om de pont zomers dagelijks te laten varen. Augustinusga valt helaas net af. De jury wil ze een hart onder de riem steken. Ga voor een eventuele volgende ronde. Vanuit gemeente zou samenwerking tussen Surhuizum en Augustinusga gestimuleerd kunnen worden door procesbegeleiding hierbij te faciliteren. In de totale ranking is Augustinusga geëindigd op de 12e plaats.

Surhuizum

Surhuizum is een forensendorp met veel praktisch ingestelde mensen. Handen uit de mouwen, daar zijn ze voor te vinden. Voor bestuurlijke functies ligt dit echter een stuk lastiger. De aanvraag draait om het multifunctioneel maken van de gymzaal. Als dat klaar is, werkt het als een vliegwiel voor velerlei activiteiten die voor verbinding, mienskip en een verbeterde leefbaarheid zorgen. Ook zonder DOM gaat men door om dit voor elkaar te krijgen. Vanuit gemeente zou samenwerking tussen Surhuizum en Augustinusga gestimuleerd kunnen worden door procesbegeleiding hierbij te faciliteren. In de totale ranking is Surhuizum geëindigd op de 16^e plaats.

Dongeradeel

Aantal geselecteerde dorpen: 9
 Aantal ingediende aanvragen: 6 (waarvan 3 aanvragen door samenwerkende dorpen)
 Aantal beschikbare DOM's: 4

Ranking	Dorp	Gemiddeld punten totaal
1	Oosternijkerk	43,3
2	Morra- Lioessens	39,7

3	Hantum-Hantumeruitburen	36
4	Niawier-Wetsens	33,3
5	Engwierum	32,7
6	Ternaard	31

Oosternijkerk

In de totale ranking is Oosternijkerk geëindigd op de 1^e plaats. Een terechte winnaar. Oosternijkerk is een actief dorp met een rijk verenigingsleven, ze spelen veel klaar. Veel jonge mensen, weinig vergrijzing. Opgave van herstructurering dorps huis en dorpsplein is heel positief en belangrijk voor verbinding binnen het dorp de komende jaren. Ze hebben binnen het dorp goed geventileerd wat voor hen DOM als toegevoegde waarde kan zijn. Dus veel draagvlak hiervoor. DOM kan de verschillende partijen bij elkaar brengen om tot een integraal plan te komen. Oosternijkerk specifiek vragen om hun kennis en ervaring te delen met andere DOM dorpen.

Morra-Lioessens

De dorpen hebben al heel veel gerealiseerd in het kader van 'it nije doarp' en zitten al helemaal in de DOM stand. Toch blijven er nog genoeg wensen over. (aanpak oude zuivelfabriek, van Dorpsbos naar Plukbos komen, Opwaarderen Ljussemer- en Moarsterfeart, Fiets- en wandelpad tussen Morra en Lioessens, Realiseren van een kaatsmuur op het kaatsveld, Herinrichten van de dorpsstraat, Fiets en kuierbrug over de Lauwerseeweg) De jury vraagt zich wel af hoe de DOM organisatie zich gaat verhouden tot de dorpsbelangen. In de totale ranking is Morra-Lioessens geëindigd op de 3^e plaats.

Hantum-Hantumeruitburen

Groeiend dorp i.v.m. komst jonge gezinnen. Eenvoudige wensen: realiseren dorpsplein, opknappen Spoekesteege incl. verlichting, pad in/rond het eetbare bos (inclusief stimuleren actief bezig zijn voor ouderen), informatieborden voor toeristen, historie beter zichtbaar maken d.m.v. bordjes bij panden. Wensen t.a.v. DOM: kennis van vergunningen, werven van financiën en ondersteuning van het proces. Samenwerking met de H dorpen (vier in totaal) vindt men belangrijk, samen sta je sterker. In de totale ranking is Hantum-Hantumeruitburen geëindigd op de 4^e plaats.

Niawier-Wetsens

Er is een breed scala aan plannen welke inmiddels uitbesteed zijn aan verschillende werkgroepen. Dit willen de dorpen verder uitbouwen met de DOM. Er is (bijna) geen leegstand meer. Er is een hechte groep jongeren die in het dorp willen blijven wonen. DOM moet helpen om steeds weer kleine projecten te starten en die te helpen bij de realisering van hun plan. In de totale ranking is Niawier-Wetsens geëindigd op de 6^e plaats.

Engwierum

In dit kleine dorp wil men het Dorpsbelang tot DOM maken. De DOM moet zorgen voor meer samenwerking binnen en buiten het dorp, meer kennis van zaken waar Engwierum mee te maken krijgt: verzilting en de negatieve gevolgen van eventuele gaswinning. Naast woningen voor ouderen

en parkeerplaatsen zijn verdere plannen nog in een beginstadium. Duurzaamheid en biodiversiteit is een thema. Men wil overleg met plaatselijke ondernemers om de onderlinge band te versterken. Engwierum heeft goed nagedacht over DOM en wat ze ervan verwachten. Engwierum is net afgevallen maar wel DOM waardig. Ga door met de plannen. In de totale ranking is Engwierum geëindigd op de 8e plaats.

Ternaard

Aanpakken van verpauperde panden en het herinrichten van sloofterrein Spiker zijn de belangrijkste plannen. Het dorp wil DOM gebruiken om deze initiatieven te versterken, maar ook om kleinere en leuke successen te boeken. Door de zwaardere dossiers is het dorp toe aan wat positiviteit. Goed samenwerkend dorp met rijk verenigingsleven, veel vrijwilligers. Veel gerealiseerd al afgelopen jaren, mooie 'KNHM-achtige' projecten. Voor nu wel lastige projecten op tafel, verzorgingstehuis en energievraagstuk, wel heel goed dat ze hier hun schouders onder willen zetten. Voor DOM wel toegevoegde waarde om hen te ondersteunen. Alleen komen ze echter ook een heel eind. Misschien kan de KNHM hen ondersteunen bij de kleinere projecten nu ze net zijn afgevallen? In de totale ranking is Ternaard geëindigd op de 10^e plaats.

Kollumerland c.a.

Aantal geselecteerde dorpen: 8
Aantal ingediende aanvragen: 4 (waarvan 1 aanvraag door 3 samenwerkende dorpen)
Aantal beschikbare DOM's: 2

Ranking	Dorp	Gemiddeld punten totaal
1	Kollum WAT regio (Westergeast, Aldwâld, Trieme)	34 34
2	Warfstermolen	32,7
3	Burum	28

Kollum

Kollum moet doorgaan op de ingeslagen weg van communicatie en een "KOM" instellen die een richtinggevende visie gaat ontwikkelen t.b.v. alle werkgroepen en verenigingen die er al zijn. Ze kunnen bij de instelling en het functioneren van hun KOM wel wat hulp gebruiken. Vanwege de omvang van deze hoofdplaats, lijkt het moeilijk om met één visie voor Kollum alle neuzen dezelfde kant op te krijgen. De fysieke omgeving wil men behouden en versterken: Hertenkamp, Kaatsveld, dorpskern. De sociale infrastructuur wil men onder meer versterken met ontmoetingsplekken en weerkerende evenementen "Kollumer oproer", die zorgen voor een saamhorigheidsgevoel en "trots op Kollum". In de totale ranking is Kollum geëindigd op een gedeelde 5e plaats.

WAT regio

Mooi om de samenwerking tussen de 3 dorpen te zien. WAT staat nog in de kinderschoenen, een dorpsvisie/dorpenvisie ontbreekt nog, maar wil men onder de DOM vlag ontwikkelen. Bestaande ideeën moeten worden omgezet in concrete plannen. Er is behoefte aan steun: "hoe pakken we

zaken aan?" Men benoemt twee assen, een fysieke en een sociale. Op de sociale as ziet men activiteiten voor jong en oud en het opstellen van een WAT agenda. Op de fysieke as fiets- en wandelpaden voor een betere onderlinge binding en vergroten van de verkeersveiligheid. WAT kan met DOM stappen gaan zetten. Procesbegeleiding bij opbouw van de DOM is gewenst. In de totale ranking is de WAT regio geëindigd op een gedeelde 5e plaats.

Warfstermolen

Warfstermolen is een klein, armoedig uitzierend dorp in een prachtige, rustige omgeving en op een locatie met prima verbindingen naar grotere dorpen en steden. Als er één dorp een DOM zou kunnen gebruiken dan is het Warfstermolen wel. Een goede uiteenzetting van typisch 'kleine dorpen problemen'. Voorbeelden van projecten zijn goed realiseerbaar, nobel streven om de gemeenschap van het dorp op deze manier eraan te verbinden. Verbinden van oude en nieuwe gemeenschapsleden, kiezen voor haalbare successen. Warfstermolen zoekt de samenwerking met bijv. Burum en wil ook leren van andere dorpen. Voor DOM dus veel eer te behalen en veel te realiseren. In de totale ranking is Warfstermolen geëindigd op de 8^e plaats.

Burum

De Herestraat is een heikel punt. De oplossing (door de gemeente al toegezegd) van een nieuwe bestrating is volgens het dorp onvoldoende. Bij het overleg met de gemeente zou wat hulp welkom zijn. Heeft de gemeente ook een stedenbouwkundige die behulpzaam zou kunnen zijn? Presentatie met individuele opmerkingen over voornamelijk herinrichting Hoofdstraat was matig. Burum zelf kan ook veel op eigen kracht, heeft DOM niet nodig. Haven als voorbeeld van wat ze wel kunnen klaarspelen, maar dan net het verkeerde onderwerp, dit voegt weinig toe tot saamhorigheid. Herinrichting Hoofdstraat kunnen ze prima met gemeente oppakken, hebben DOM niet nodig. Wel beveelt de jury aan om een verkeersdeskundige en een stedenbouwkundige in te schakelen om samen met de inwoners een plan te maken voor de herinrichting van de Herestraat. In de totale ranking is Burum geëindigd op de 15^e plaats.

Ferwerderadiel

Aantal geselecteerde dorpen: 7
Aantal ingediende aanvragen: 3
Aantal beschikbare DOM's: 2

Ranking	Dorp	Gemiddeld punten totaal
1	Ferwert-Hegebeintum	41
2	Burdaard-Jislum	33
3	Blije	28,3

Ferwert-Hegebeintum

Ferwert en Hegebeintum communiceren goed met hun inwoners over de plannen. Er is dan ook een breed gedragen dorpsvisie met zes duidelijke richtinggevende punten. De visie resulteerde in vijf concrete plannen. Het ontbreekt hen echter aan kennis en kunde om de plannen te realiseren. Wel ziet men in dat de uitvoering moet worden gefaseerd; je kunt niet alles tegelijk oppakken: (1. renovatie dorpscentrum en aanpak verpauperde panden, 2. historische aspecten laten terugkomen op enkele plekken, 3. fiets- wandelpaden op oud spoorwegtracé, 4. een groenplan voor de woonomgeving incl. straatmeubilair en 5. het “vermarkten van de dorpen), getuigt van geen geringe ambitie. Men denkt integraal en groots. Hulp is welkom bij planning en prioritering. Ferwert-Hegebeintum specifiek vragen om hun kennis en ervaring te delen met andere DOM dorpen. Ferwert-Hegebeintum is in de totale ranking geëindigd op een eervolle 2e plaats.

Burdaard-Jislum

Burdaard heeft twee opmerkelijke zaken: op fysiek gebied een groot MFC inclusief zwembad en op sociaal gebied heeft men dorpsomtinkers en dorpsconciërges aangesteld. Dat laatste werkt uitstekend. Het MFC zoekt naar mogelijkheden om de exploitatie kostendekkend te krijgen. Men is in gesprek met de gemeente om de restwarmte van het zwembad te koppelen aan een biogasinstallatie. De wensen in het DOM perspectief hebben te maken met, behalve het verduurzamen van o.a. het MFC, verkeersveiligheid, wandelpaden en meer groen. Tevens wil men meer aanbod en bedrijvigheid voor toeristen creëren. Burdaard vraagt hulp bij het omzetten van wensen in realiseerbare plannen en ook de expertise om de plannen tot werkelijkheid te laten komen. De jury complimenteert Burdaard met de dorpsomtinkers en dorpsconciërges. Burdaard-Jislum is in de totale ranking geëindigd op de 7^e plaats.

Blije

Een dorp met relatief veel jongeren die er willen blijven wonen. Mooie voorbeelden van projecten in het verleden met het dorpsplein als meest aansprekend. Toch drijven ze nog een beetje op de kurk van het verleden. Met de volgende projecten, herbestemming van school en kroeg en de wens van meer woningbouw komen ze niet verder, terwijl dit voor een deel ook een opgave van de gemeente lijkt. Dan het project over nieuwbouwplannen op locatie school; op zich nobel om dit naar zich toe te trekken, maar is men voldoende capabel? Ze hebben ondersteuning nodig, of eigenlijk een investeerder/ontwikkelaar. Nieuwbouw van starterswoningen is wel goed voor het dorp. Hoe staat de gemeente hier in? De plannen zijn niet erg concreet, andere dorpen kunnen meer met ondersteuning van DOM. Ze hebben vooral behoefte aan hulp/ondersteuning en expertise bij overleg met instanties. Goed om vanuit de nieuwe gemeente te kijken wat ze voor het dorp kunnen doen. Het dorp heeft ondersteuning nodig ten aanzien van overleg met instanties en overheid. In de totale ranking is Blije geëindigd op de 14e plaats.